

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1993-1994 (*)

18 FÉVRIER 1994

REVISION DE LA CONSTITUTION

Révision de l'article 8 de la Constitution

Proposition de M. Clerfayt

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'article 8 B du Traité de Maastricht sur l'Union européenne dispose que tout citoyen de l'Union européenne résidant dans un Etat membre dont il n'est pas ressortissant a le droit de vote et d'éligibilité aux élections municipales et aux élections au Parlement européen dans l'Etat membre où il réside, dans les mêmes conditions que les ressortissants de cet Etat.

Cette disposition concrétise le développement de la conscience d'une citoyenneté européenne et reflète le patrimoine politique commun de l'Union européenne.

Lors de l'examen du projet de loi portant approbation du Traité sur l'Union européenne, le Conseil d'Etat a fait observer ⁽¹⁾ « qu'il ne convient pas d'approuver le Traité sur l'Union européenne avant d'avoir procédé à la révision de l'article 4, alinéa 2 (nouvel article 8 du texte coordonné) de la Constitution ».

⁽¹⁾ Avis du Conseil d'Etat du 6 mai 1992, Doc. Chambre, n° 482/1, S.E. 1991-1992.

(*) Troisième session de la 48e législature.

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1993-1994 (*)

18 FEBRUARI 1994

HERZIENING VAN DE GRONDWET

Herziening van artikel 8 van de Grondwet

Voorstel van de heer Clerfayt

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Artikel 8 B van het Verdrag van Maastricht over de Europese Unie bepaalt dat iedere burger van de Unie die verblijf houdt in een Lid-Staat waarvan hij geen onderdaan is, het actief en passief kiesrecht bezit bij gemeenteraadsverkiezingen en bij de verkiezingen voor het Europees Parlement in de Lid-Staat waar hij verblijft, onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van die Staat.

Die bepaling geeft concreet gestalte aan de groeiende bewustwording van een Europees burgerschap en geeft tevens aan dat de Europese Unie een gemeenschappelijk politiek erfgoed bezit.

Bij het onderzoek van het wetsontwerp houdende goedkeuring van het Verdrag over de Europese Unie heeft de Raad van State aangestipt dat « het niet geraten is dat het Verdrag betreffende de Europese Unie wordt goedgekeurd alvorens artikel 4, tweede lid, van de Grondwet is herzien » ⁽¹⁾. Dat artikel is het nieuwe artikel 8 van de gecoördineerde tekst.

⁽¹⁾ Advies van de Raad van State van 6 mei 1992, Stuk Kamer n° 482/1, B.Z. 1991-1992.

(*) Derde zitting van de 48e zittingsperiode.

Compte tenu de cet avis fondé sur la façon dont est rédigé l'article 8 (ancien article 4) de la Constitution — rédaction qui remonte à 1831 — et de l'avis majoritaire de la doctrine ⁽²⁾, on ne s'explique pas les raisons pour lesquelles le Gouvernement n'a pas jugé opportun de proposer une modification de cet article au moment de l'approbation du Traité de Maastricht.

Cependant, il convient d'adapter le plus rapidement possible un texte constitutionnel qui remonte à 1831 et de le rendre compatible avec le traité qui crée l'Union européenne.

Cette révision permettra de modifier sans hésitation la législation concernant les élections européennes et communales et d'octroyer le droit de vote et d'éligibilité aux citoyens européens.

G. CLERFAYT

PROPOSITION

Article unique

L'article 8 de la Constitution est complété par un troisième alinéa libellé comme suit :

« Par dérogation à l'alinéa 2, la loi organise le droit de vote des citoyens de l'Union européenne n'ayant pas la nationalité belge, conformément aux engagements internationaux de la Belgique ».

4 février 1994.

G. CLERFAYT
A. SPAAK
D. DUCARME

Aangezien dat advies steunt op de wijze waarop artikel 8 (het vroegere artikel 4) van de Grondwet is geredigeerd — die redactie dateert al van 1831 — en gelet op de opvatting die het overgrote deel van de rechtsleer huldigt ⁽²⁾, is het onbegrijpelijk dat de regering het naar aanleiding van de goedkeuring van het Verdrag van Maastricht niet opportuun heeft geacht een wijziging van dat artikel voor te stellen.

Een grondwettelijke bepaling die in 1831 werd opgesteld, moet onverwijld worden aangepast zodat ze in overeenstemming is met het Verdrag tot oprichting van de Europese Unie.

Deze herziening zal het mogelijk maken de wetgeving betreffende de verkiezingen voor het Europees Parlement en de gemeenteraadsverkiezingen zonder enige aarzeling te wijzigen en de Europese burgers het actief en passief kiesrecht te verlenen.

VOORSTEL

Enig artikel

Artikel 8 van de Grondwet wordt aangevuld met een derde lid, luidend als volgt :

« In afwijking van het tweede lid regelt de wet het stemrecht van de burgers van de Europese Unie die niet de Belgische nationaliteit hebben, overeenkomstig de internationale verbintenissen van België ».

4 februari 1994

⁽²⁾ Voir les développements de la proposition de révision de l'article 4 de la Constitution déposée par M. Lallemand et consorts le 4 octobre 1993 (Doc. Sénat, n° 100-14/2, S.E. 1991-1992, pp. 3 et 4).

⁽²⁾ Zie de toelichting bij het voorstel tot herziening van artikel 4 van de Grondwet, op 4 oktober 1993 ingediend door de heer Lallemand c.s. (Stuk Senaat n° 100-14/2°, B.Z. 1991-1992, blz. 3-4).